TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2010. gada 9. decembrī *

Lieta C-421/09

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2009. gada 19. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2009. gada 28. oktobrī, tiesvedībā

***Humanplasma GmbH***

pret

***Republik Österreich.***

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*], tiesneši Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*] (referents), E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerāladvokāts N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],
sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Humanplasma GmbH* vārdā — V. Graciāni-Veiss [*W. Graziani-Weiss*], *Rechtsanwalt*,

— Austrijas valdības vārdā — E. Rīdls [*E. Riedl*], pārstāvis,

— Vācijas valdības vārdā — J. Mellers [*J. Möller*] un N. Grafs Victums [*N. Graf Vitzthum*], pārstāvji,

— Ungārijas valdības vārdā — M. Fehērs [*M. Fehér*], kā arī K. Sījārto [*K. Szíjjártó*] un Z. Tota [*Z. Tóth*], pārstāvji,

— Nīderlandes valdības vārdā — K. Viselsa [*C. Wissels*] un M. de Rē [*M. de Ree*], pārstāves,

— Eiropas Komisijas vārdā — K. Katabriga [*C. Cattabriga*] un G. Vilmss [*G. Wilms*], pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt EKL 28. un 30. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Humanplasma GmbH* (turpmāk tekstā — "*Humanplasma*"), sabiedrību, kas dibināta saskaņā ar Austrijas tiesībām, un *Republik Österreich* [Austrijas Republiku] par likumā noteiktu aizliegumu ievest no ārvalstīm eritrocītu koncentrātu, kas iegūts no asins donoru ziedojumiem, kuri nav veikti pilnībā bez atlīdzības.

**Atbilstošās tiesību normas**

*Savienības tiesiskais regulējums*

3 Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 27. janvāra Direktīvas 2002/98/EK, ar kuru nosaka kvalitātes un drošības standartus attiecībā uz cilvēka asins un asins komponentu savākšanu, testēšanu, apstrādi, uzglabāšanu un izplatīšanu, kā arī groza Direktīvu 2001/83/EK (OV L 33, 30. lpp.), preambulas 22. un 23. apsvērums ir izteikti šādā redakcijā:

"(22) Saskaņā ar Līguma 152. panta 5. punktu šīs direktīvas noteikumi nevar ietekmēt valsts noteikumus par asins donoru ziedojumiem. Līguma 152. panta 4. punkta a) apakšpunktā ir noteikts, ka dalībvalstīm var atļaut stingrāku aizsardzības pasākumu uzturēšanu vai ieviešanu attiecībā uz asins un asins komponentu kvalitātes un drošības standartiem.

(23) Brīvprātīgi un bezmaksas asins ziedojumi ir faktors, kas var veicināt asins un asins komponentu augstas drošības standartus un tādējādi arī cilvēku veselības aizsardzību. Jāatbalsta Eiropas Padomes centieni šajā jomā un jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai veicinātu brīvprātīgus un bezmaksas ziedojumus ar attiecīgiem pasākumiem un iniciatīvām, kā arī nodrošinot donoriem lielāku sabiedrības atzinības iegūšanu, tādējādi arī palielinot pašnodrošinātību. Jāņem vērā Eiropas Padomes definīcija par brīvprātīgiem un bezmaksas ziedojumiem."

4 Direktīvas 2002/98 4. panta 2. punktā ir noteikts:

"Šī direktīva neaizliedz dalībvalstīm atstāt spēkā vai ieviest stingrākus aizsardzības pasākumus, kas atbilst Līguma noteikumiem.

Konkrēti, dalībvalsts var ieviest prasības par brīvprātīgu un bezmaksas asins ziedošanu, iekļaujot tajā aizliegumu vai ierobežojumu par asiņu vai asins komponentu importēšanu, lai nodrošinātu augstu veselības aizsardzības līmeni un sasniegtu 20. panta 1. punktā noteikto mērķi ar noteikumu, ka tiek ievēroti Līguma nosacījumi."

5 Šīs direktīvas 20. panta 1. punktā ir noteikts:

"Dalībvalstis ievieš nepieciešamos pasākumus, lai veicinātu brīvprātīgu un bezmaksas asins ziedošanu ar nolūku pēc iespējas veicināt asins un asins komponentu iegūšanu no šādiem ziedojumiem."

6 Šīs direktīvas 21. pantā ir noteikts:

"Asinsdonoru centri nodrošina visu ziedoto asiņu un asins komponentu testēšanu atbilstoši IV pielikumā uzskaitītajām prasībām.

Dalībvalstis nodrošina Kopienā importēto asiņu un asins komponentu testēšanu atbilstoši IV pielikumā uzskaitītajām prasībām."

*Starptautiskais tiesiskais regulējums*

7 Saskaņā ar Eiropas Padomes Ministru komitejas Ieteikuma Nr. R(95) 14 dalībvalstīm par donoru un saņēmēju personu veselības aizsardzību asins pārliešanas laikā, kas pieņemts 1995. gada 12. oktobrī, 2. pantu "asins, plazmas vai asins komponentu nodošana tiek uzskatīta par brīvprātīgu un bez atlīdzības tad, ja persona to dara pēc savas brīvas gribas un par to nepienākas atlīdzība naudā vai citā līdzīgā veidā. Tas varētu izpausties kā kompensējoša atvaļinājuma piešķiršana, kura laiks pārsniegtu to, kas saprātīgi nepieciešams asins nodošanai un lai pārvietotos. Pieticīgas atlīdzības izpausmes, kā uzkodas vai ar asins nodošanu saistīto ceļa izdevumu atlīdzināšana, atbilst brīvprātīgai un bez atlīdzības asins nodošanai".

*Valsts tiesiskais regulējums*

8 2002. gada Likuma par zāļu importu (*Arzneiwareneinfuhrgesetz 2002*) tā versijā, kas publicēta *BGBl.* I, 153/2005 (turpmāk tekstā — "Likums par zāļu importu"), 7. panta 1. punktā ir noteikts, ka produktus, uz kuriem attiecas šis likums, var importēt tikai tad, ja veselības aizsardzības iestāde ir apstiprinājusi, ka produktu var laist tirdzniecībā.

9 Šī likuma 7. panta 3. punktā ir precīzi noteikts, kādas ziņas ir jāsniedz, piemēram, asins produktu importētājiem pēc valsts kompetento iestāžu pieprasījuma. Šīs ziņas ir donora personas dati, pierādījumi, ka donors ir ticis izvēlēts atbilstoši starptautiskajiem kritērijiem, kas piemērojami šajā jomā, un ka donors nav inficēts ar noteiktām vīrusu infekcijām.

10 Ar grozījumu, kurš tika publicēts *BGBl.* I, 41/2006 un kas stājās spēkā 2006. gada 29. martā, Likuma par zāļu importu 7. pantam tika pievienots 1.a punkts. Šī tiesību norma ir izteikta šādā redakcijā:

"Importējot asins produktus tiešai pārliešanai, šos produktus nekādā ziņā nevar laist apgrozībā, ja asins ziedojumi nav veikti pilnībā bez atlīdzības, izņemot gadījumus, kad asins donoru iestāde saistībā ar tiešu vajadzību īpašas steidzamības situācijā ir aicinājusi ziedotāju nekavējoties ziedot asinis. Tas nav spēkā, ja imports notiek, lai nodrošinātu ārkārtīgi retu asinsgrupu piegādi."

11 Turklāt ar šo pašu grozījumu Likuma par zāļu importu 7. panta 3. punktam tika pievienots 2.a punkts, kurā ir noteikts, ka zāļu importētājiem jebkurā gadījumā ir jāpierāda, ka attiecībā uz "asins produktiem, kas paredzēti tiešai pārliešanai, asins ziedojums ir veikts pilnībā bez atlīdzības vai gadījumā, kad asins donoru iestāde saistībā ar tiešu vajadzību īpašas steidzamības situācijā ir aicinājusi ziedotāju nekavējoties ziedot asinis, ir atlīdzināti tikai tam radušies izdevumi [..]".

12 1999. gada Likuma par asins drošību (*Blutsicherheitsgesetz 1999*) — versijā, kas publicēta *BGBl.* I, 63/2005, – 8. panta 4. punktā ir noteikts:

"Ir aizliegts asins vai asins komponentu ziedotājiem vai trešajām personām par asins ziedošanu sniegt vai apsolīt atlīdzību. Ja asins (asins pilnā sastāvā) ziedošana notiek saistībā ar produktiem, kas paredzēti tiešai pārliešanai, ziedojums ir jāveic pilnībā bez atlīdzības. Radušos izdevumu atlīdzināšana šajos gadījumos ir pieļaujama tikai tad, ja asins donoru iestāde saistībā ar tiešu vajadzību īpašas steidzamības situācijā ir aicinājusi ziedotāju nekavējoties ziedot asinis."

**Pamata lieta un prejudiciālais jautājums**

13 2005. gada 1. novembrī tika publicēts paziņojums par paredzamo publisko iepirkumu, kura mērķis bija *Wiener Krankenanstaltenverbund* (Vīnes slimnīcu apvienība) piegādāt asins produktus, proti, no leikocītiem attīrītu eritrocītu koncentrātu piegādi. Šie eritrocītu koncentrāti tika pārdoti kā zāles.

14 Piedāvājumu iesniegšanas termiņš beidzās 2006. gada 1. martā. Piegādes publiskais iepirkums bija sadalīts piecās atšķirīgās daļās, un piedāvājumus varēja iesniegt arī atsevišķi uz katru daļu. Publiskā iepirkuma pamatlīgumi bija jānoslēdz uz trim gadiem ar iespēju vienu reizi tos pagarināt vēl par trim gadiem.

15 Līguma noteikumu 2.2. punktā ir noteikts:

"Piegādes priekšmetam ir [..] jāatbilst Austrijas likumam zāļu importa jomā (Likums par zāļu importu) tā spēkā esošajā redakcijā, [..] tas ir jāiegūst no ziedojumiem, kas veikti bez atlīdzības, un jāatbilst pašreizējam zinātnes attīstības stāvoklim."

16 Līguma īpašo noteikumu 6. punktā ar virsrakstu "Nepiegādāšana" ir paredzēts:

"Piegādātājam ir pienākums nodrošināt piegādi. Tomēr piegādes nokavējuma vai nepiegādāšanas gadījumā *Wiener Krankenanstaltenverbund* (tās pakalpojuma sniegšanas pienākuma dēļ) ir tiesības vajadzīgos no leikocītiem attīrītos eritrocītu koncentrātus iegādāties ārpus pamatlīguma, un šajā ziņā radušās papildu un turpmākos izdevumus sedz piegādātājs."

17 Procedūrā piedalījās divi pretendenti, proti, *Humanplasma* un *Österreichische Rote Kreuz* (Austrijas Sarkanais krusts). *Humanplasma* bija iesniegusi lētāko piedāvājumu attiecībā uz divām no piecām publiskā iepirkuma atsevišķajām daļām.

18 Vēstulē, kas bija pievienota piedāvājumam, *Humanplasma* apstiprināja, ka tās rīcībā esot visas vajadzīgās atļaujas, lai sniegtu konkrētos pakalpojumus. Tā arī garantēja, ka piegādes priekšmets piedāvājuma iesniegšanas brīdī atbilst prasībām, kas paredzētas līguma noteikumu 2.2. punktā. Tomēr attiecībā uz turpmāko tiesisko situāciju tā precizēja, ka nevarēs sniegt nekādu nodrošinājumu vai attiecīgas garantijas un, ja piegādes pienākumu nebūtu iespējams izpildīt sakarā ar likumu grozījumiem, it īpaši grozījumiem Likumā par zāļu importu, tad tā neuzņemas nekādu atbildību, it īpaši

arī attiecībā uz jebkādām iespējamiem papildu izdevumiem līguma īpašo noteikumu 6. punkta izpratnē.

19 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka, tā kā pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām Likumā par zāļu importu tika izdarīti grozījumi par to, ka asins produktus, kas ir importēti, lai veiktu asins pārliešanu, izņemot divos gadījumos, vairs nedrīkst laist tirgū, tiklīdz asins ziedojumi nav veikti pilnībā bez atlīdzības, *Humanplasma* piedāvātie produkti, kuru izcelsme pārsvarā nebija šādi ziedojumi, vairs neatbilda iepriekš minētā likuma prasībām.

20 Pārbaudot iesniegto piedāvājumu, līgumslēdzēja iestāde lūdza *Humanplasma* tomēr precizēt, vai tā tomēr varēs nodrošināt publiskā iepirkuma procedūrā paredzētos piegādes nosacījumus. Tā kā *Humanplasma* nevarēja sniegt šādas garantijas, līgumslēdzēja iestāde tai darīja zināmu, ka tās piedāvājums tiek noraidīts saskaņā ar dalībvalsts tiesībām publisko iepirkumu jomā.

21 *Humanplasma* sūdzība, kura par lēmumu noraidīt iepriekš minēto piedāvājumu tika iesniegta *Vergabekontrollsenat für Wien* (Vīnes Iepirkumu uzraudzības birojs), tika noraidīta, pamatojoties uz to, ka, tiklīdz *Humanplasma* nevarēja garantēt piegādi atbilstoši specifikācijās noteiktajām prasībām, tās piedāvājums neatbilda valsts tiesību normām un iepirkums nevarēja notikt. *Vergabekontrollsenat für Wien* uzskatīja, ka līdz ar to līgumslēdzēja iestāde rīkojās pareizi, noraidot *Humanplasma* piedāvājumu.

22 Prasībā, ko *Humanplasma* cēla par *Vergabekontrollsenat für Wien* lēmumu, tā prasīja atlīdzināt zaudējumus EUR 840 000 apmērā, kā arī izdevumu atlīdzību, pamatojoties

uz valsts atbildību par Kopienu tiesību pārkāpumu. Prasītāja pamato savu prasību ar to, ka Likuma par zāļu importu 7. panta 1.a punkts ir pasākums ar importa kvantitatīvajam ierobežojumam līdzvērtīgu iedarbību, kas ir aizliegts ar EKL 28. pantu. Tā kā tās produktu izcelsme nebija no pilnībā bez atlīdzības veiktiem ziedojumiem, *Humanplasma* bija spiesta veikt šādu atrunu un uzsvērt neiespējamību ievērot attiecīgā produkta piegādes nosacījumus. Ja Likums par zāļu importu nebūtu grozīts, tā nebūtu veikusi šādu atrunu un tās piedāvājumu konkursa procedūrā nevarētu noraidīt.

23 *Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien* [Vīnes apgabala Civillietu tiesa], kurā izskatīšanai iesniegta šī lieta, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai EKL 28. pants (kopsakarā ar EKL 30. pantu) pieļauj tāda valsts tiesiskā regulējuma piemērošanu, saskaņā ar kuru eritrocītu koncentrāta imports no Vācijas ir likumīgs tikai ar nosacījumu, kurš ir spēkā arī attiecībā uz eritrocītu koncentrātu ieguvi valstī, ka asins ziedojumi ir veikti pilnībā bez atlīdzības (tas attiecas arī uz radušos izdevumu atlīdzināšanu)?"

**Par prejudiciālo jautājumu**

24 Uzdodot jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai EKL 28. pants kopsakarā ar EKL 30. pantu ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru citas dalībvalsts izcelsmes asins vai asins komponentu imports ir likumīgs tikai ar nosacījumu, kurš ir spēkā arī attiecībā uz šiem produktiem valstī, ka asins

ziedojumi, no kuriem izstrādā iepriekš minētos produktus, ir veikti pilnībā bez atlīdzības, pat bez radušos izdevumu atlīdzināšanas.

25 Preču brīva aprite ir EK līguma pamatprincips, kas izpaužas kā EKL 28. pantā noteiktais importa kvantitatīvo ierobežojumu, kā arī citu pasākumu ar līdzvērtīgu iedarbību aizliegums dalībvalstu starpā (2007. gada 5. jūnija spriedums lietā C-170/04 *Rosengren* u.c., Krājums, I-4071. lpp., 31. punkts).

26 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 28. pantā noteiktais aizliegums noteikt pasākumus ar kvantitatīviem ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību attiecas uz jebkuru dalībvalstu tiesisko regulējumu, kas tieši vai netieši, faktiski vai iespējami varētu traucēt Kopienas iekšējo tirdzniecību (skat. it īpaši 1974. gada 11. jūlija spriedumu lietā 8/74 *Dassonville*, *Recueil*, 837. lpp., 5. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *Rosengren* u.c., 32. punkts; 2007. gada 20. septembra spriedumu lietā C-297/05 Komisija/Nīderlande, Krājums, I-7467. lpp., 53. punkts, un 2007. gada 8. novembra spriedumu lietā C-143/06 *Ludwigs-Apotheke*, Krājums, I-9623. lpp., 26. punkts).

27 Šajā lietā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka ar valsts tiesisko regulējumu pamata lietā ir noteikts aizliegums importēt un laist tirgū asinis un asins komponentus, kas iegūti no asins ziedojumiem, kuri veikti par atlīdzību, ņemot vērā, ka donoru izdevumu, lai veiktu ziedojumu, atlīdzināšana arī tiek uzskatīta par atlīdzību minētā tiesiskā regulējuma izpratnē.

28 Jāpiebilst, ka tirdzniecības aizliegums pamatā lietā attiecas gan uz asins ziedojumiem, kas veikti Austrijā, gan uz tiem, kas veikti citās dalībvalstīs.

29 Tā kā dažās citās dalībvalstīs par asins ziedojumiem atbilstoši Direktīvas 2002/98 noteikumiem var saņemt izdevumu atlīdzināšanu, tad asinis un asins komponentus, kas likumīgi iegūti un laisti tirgū šajās dalībvalstīs, nevar ievest un laist tirgū Austrijā.

30 Līdz ar to ir jākonstatē, kā turklāt *expressis verbis* norāda Austrijas valdība, ka tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamata lietā var traucēt Kopienas iekšējo tirdzniecību un līdz ar to tas ir pasākums ar importa kvantitatīvajam ierobežojumam līdzvērtīgu iedarbību EKL 28. panta nozīmē.

31 Lai noteiktu, vai minētais tiesiskais regulējums ir uzskatāms par ierobežojumu, kas ir aizliegts EKL 28. panta izpratnē, vēl ir jāpārbauda, vai, kā it īpaši ir norādījusi Austrijas valdība un Eiropas Komisija, to var pamatot saskaņā ar sabiedrības veselības aizsardzību.

32 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka sabiedrības veselības aizsardzība ir viena no primārajām interesēm, ko aizsargā EKL 30. pants, un ka dalībvalstu kompetencē, ievērojot Līgumā noteiktās robežas, ir izlemt, kādā apmērā tās vēlas nodrošināt sabiedrības veselības aizsardzību un kādā veidā tas ir sasniedzams (2003. gada 11. decembra spriedums lietā C-322/01 *Deutscher Apothekerverband*, *Recueil*, I-14887. lpp., 103. punkts; 2004. gada 13. jūlija spriedums lietā C-262/02 Komisija/Francija, Krājums, I-6569. lpp., 24. punkts; iepriekš minētie spriedumi lietā *Rosengren* u.c., 39. punkts, kā arī lietā *Ludwigs-Apotheke*, 27. punkts).

33 Šajā lietā nav noliedzams, ka pamata lietā apspriestais tiesiskais regulējums, kura mērķis saskaņā ar Austrijas valdības teikto ir, pirmkārt, nodrošināt, ka asinis un asins

komponenti, kas tiek laisti tirgū Austrijā, atbilst augstām kvalitātes un drošības prasībām, un, otrkārt, sasniegt Direktīvas 2002/98 20. panta 1. punktā noteikto mērķi, proti, veicināt brīvprātīgu un bezmaksas asins ziedošanu, atbilst rūpēm par sabiedrības veselības aizsardzību atbilstoši tam, kā tas ir pieļauts ar EKL 30. pantu. Līdz ar to šie mērķi principā var pamatot šķērsli preču brīvai apritei.

34 Tomēr no judikatūras izriet, ka tiesiskais regulējums, kas var ierobežot tādu Līgumā garantētu pamatbrīvību kā preču brīvu apriti, var būt pamatots tikai tad, ja tas ir piemērots izvirzītā mērķa īstenošanai un nepārsniedz to, kas vajadzīgs tā sasniegšanai (skat. it īpaši 2003. gada 8. maija spriedumu lietā C-14/02 *ATRAL*, *Recueil*, I-4431. lpp., 64. punkts; 2007. gada 7. jūnija spriedumu lietā C-254/05 Komisija/Beļģija, Krājums, I-4269. lpp., 33. punkts; 2008. gada 13. marta spriedumu lietā C-227/06 Komisija/Beļģija, 61. punkts, un 2008. gada 11. septembra spriedumu lietā C-141/07 Komisija/Vācija, Krājums, I-6935. lpp., 48. punkts).

35 Pirmkārt, attiecībā uz pamata lietā apspriestā tiesiskā regulējuma piemērotību ir jānorāda, ka no Direktīvas 2002/98 preambulas 23. apsvēruma izriet, ka brīvprātīgi un bezmaksas asins ziedojumi var veicināt asins un asins komponentu augstas drošības standartus un tādējādi arī cilvēku veselības aizsardzību.

36 Tā kā pamata lietā apspriestais tiesiskais regulējums nepieļauj, ka asins donori var gūt finansiālu labumu no sava ziedojuma, šis tiesiskais regulējums var atbilst šīm rūpēm un ar to var uzlabot asins, kā arī asins komponentu kvalitāti un drošību, un tas tātad ir jāuzskata par tādu, ar ko var aizsargāt sabiedrības veselību.

37 Turpretī no Tiesā iesniegtajiem apsvērumiem neizriet, kā ir norādījusi Austrijas valdība, ka pamata lietā apspriestais tiesiskais regulējums, ar ko asins donoriem aizliedz, piemēram, saņemt atlīdzību par ceļa izdevumiem, kas tiem ir radušies, lai nokļūtu līdz to dzīvesvietai vai darba vietai tuvākajai asins nodošanas vietai, veicinātu potenciālos donorus ziedot asinis. Šādos apstākļos ir jākonstatē, ka šāds tiesiskais regulējums nav piemērots, lai sasniegtu ar minēto valsts tiesisko regulējumu eventuāli paredzēto otro mērķi.

38 Otrkārt, izvērtējot pamata lietā apspriestā tiesiskā regulējuma samērīgumu, ir jāatgādina, ka no Tiesas judikatūras izriet, ka, tā kā EKL 30. pants ir izņēmuma noteikums no preču brīvas aprites Kopienā principa, kas tādējādi ir interpretējams šauri, valsts iestādēm ir jāpierāda, ka šis tiesiskais regulējums ir vajadzīgs izvirzītā mērķa īstenošanai un ka šo mērķi nevarētu sasniegt ar aizliegumiem vai ierobežojumiem, kas apmēra ziņā ir mazāki vai kas mazākā mērā ietekmē Kopienas iekšējo tirdzniecību (šajā ziņā skat. 1994. gada 14. jūlija spriedumu lietā C-17/93 *van der Veldt*, *Recueil*, I-3537. lpp., 15. punkts; 1997. gada 23. oktobra spriedumu lietā C-189/95 *Franzén*, *Recueil*, I-5909. lpp., 75. un 76. punkts; 2006. gada 28. septembra spriedumu lietā C-434/04 *Ahokainen* un *Leppik*, Krājums, I-9171. lpp., 31. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Rosengren* u.c., 50. punkts).

39 Saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru, kas minēta šī sprieduma 32. punktā, novērtējot, vai sabiedrības veselības aizsardzības jomā ir ievērots samērīguma princips, ir jāņem vērā, ka dalībvalsts var pati izlemt, kādā apmērā tā vēlas nodrošināt sabiedrības veselības aizsardzību un kādā veidā tas ir sasniedzams. Tā kā šis aizsardzības apmērs dažādās dalībvalstīs var būt atšķirīgs, dalībvalstīm šajā jomā ir piešķirta rīcības brīvība (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Vācija, 51. punkts).

40 Jāatgādina arī, ka tikai tas fakts vien, ka dalībvalsts piemēro mazāk stingrus noteikumus nekā tos, kuri tiek piemēroti citā dalībvalstī, nenozīmē, ka stingrākie noteikumi nav saderīgi ar EKL 28. un 30. pantu (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Vācija, 51. punkts).

41 Tomēr apstāklis, ka vairākas dalībvalstis paredz atlīdzību asins donoriem, sedzot tiem radušos izdevumus, var būt nozīmīgs, lai veiktu objektīvu Austrijas tiesiskā regulējuma pamatojuma, un it īpaši šī tiesiskā regulējuma samērīguma vērtējumu (šajā ziņā skat. 2010. gada 28. janvāra spriedumu lietā C-333/08 Komisija/Francija, Krājums, I-757. lpp., 105. punkts).

42 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka no Direktīvas 2002/98 21. panta izriet, ka, lai nodrošinātu asins un asins komponentu kvalitāti un drošību, katrs asins ziedojums ir jākontrolē atbilstoši šīs direktīvas IV pielikumā paredzētajām prasībām, ņemot vērā, ka šīs prasības varētu būt jāpielāgo zinātnes un tehnikas attīstībai.

43 No tā izriet, ka, atsevišķi ņemot, pienākums, atbilstoši kuram asins ziedojumam ir jābūt veiktam, neatlīdzinot donoram radušos izdevumus, jebkurā gadījumā nav nepieciešams, lai nodrošinātu asins un asins komponentu kvalitāti un drošību.

44 Šo secinājumu apstiprina fakts, ka, pat ja Direktīvas 2002/98 un Ieteikuma Nr. R(95) 14, uz ko ir veikta atsauce šajā direktīvā, mērķis ir uzlabot asins donoru un saņēmēju veselības aizsardzību, paredzot noteikumus un principus, saskaņā ar kuriem jāveic brīvprātīgi un bezmaksas asins ziedojumi, šie noteikumi un principi neparedz, ka ziedojumiem jābūt pilnīgi bezmaksas, bet nosaka, ka pieticīgas atlīdzības izpausmes, kā uzkodas vai ar asins nodošanu saistīto ceļa izdevumu atlīdzināšana,

atbilst brīvprātīgai un bez atlīdzības veiktai asins nodošanai, kas nozīmē, ka šādas atlīdzības izpausmes nevar uzskatīt ne par asins ziedojumu kvalitāti un drošību, kā arī sabiedrības veselības aizsardzību apdraudošām.

45 Ņemot vērā šos apsvērumus, jāsecina, ka tāds tiesiskais regulējums kā pamata lietā pārsniedz to, kas vajadzīgs, lai sasniegtu paredzēto mērķi, proti, nodrošināt asins un asins komponentu kvalitāti un drošību.

46 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka EKL 28. pants kopsakarā ar EKL 30. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, ar kuru ir noteikts, ka citas dalībvalsts izcelsmes asins vai asins komponentu imports ir likumīgs tikai ar nosacījumu, kurš ir spēkā arī attiecībā uz šiem produktiem valstī, ka asins ziedojumi, no kuriem izstrādā iepriekš minētos produktus, ir veikti, ne tikai pilnībā nesaņemot atlīdzību, bet arī nesaņemot tādu izdevumu atlīdzināšanu, kas radušies, lai veiktu šādus ziedojumus.

**Par tiesāšanās izdevumiem**

47 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

**EKL 28. pants kopsakarā ar EKL 30. pantu ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, ar kuru ir noteikts, ka citas dalībvalsts izcelsmes asins vai asins komponentu imports ir likumīgs tikai ar nosacījumu, kurš ir spēkā arī attiecībā uz šiem produktiem valstī, ka asins ziedojumi, no kuriem izstrādā iepriekš minētos produktus, ir veikti, ne tikai pilnībā nesaņemot atlīdzību, bet arī nesaņemot tādu izdevumu atlīdzināšanu, kas radušies, lai veiktu šādus ziedojumus.**

[Paraksti]